

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. _____
din _____ 2014

Privind cerințele minime pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor care decurg sau pot să decurgă din expunerea la vibrații mecanice

În temeiul articolului 6 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587), cu modificările și completările ulterioare și în scopul transpunerii Directivei Parlamentului European și Consiliului 2002/44/CE din 25 iunie 2002 privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de agenți fizici (vibrații) (Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, seria L, nr. 177/13 din 06.07.2002), **Guvernul HOTĂRĂȘTE:**

1. Se aprobă:

Cerințele minime pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor care decurg sau pot să decurgă din expunerea la vibrații mecanice, conform anexei nr.1;

Evaluarea nivelului de expunere la vibrații mecanice, conform anexei nr.2.

2. Cerințele prezentei Hotărîri se aplică activităților în exercitarea cărora lucrătorii sînt sau este posibil să fie expuși riscurilor generate de vibrații mecanice în timpul activității.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la 1 ianuarie 2015

CERINȚE MINIME
de protecție a lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și
securitatea lor care decurg sau pot să decurgă din expunerea la vibrații
mecanice

Capitolul I
DEFINIȚII

1. În sensul prezentei cerințe minime de protecție a lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor care decurg sau pot să decurgă din expunerea la vibrații mecanice (în continuare – cerință minimă), se utilizează următoarele noțiuni:

vibrație transmisă sistemului mână-braț - vibrația mecanică ce, în cazul în care este transmisă sistemului uman mână-braț, generează riscuri pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor, în special tulburări vasculare, leziuni ale oaselor sau articulațiilor, sau tulburări neurologice sau musculare;

vibrație transmisă întregului corp - vibrația mecanică ce, în cazul în care este transmisă întregului corp, generează riscuri pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor, în special lombalgie și traumatisme ale coloanei vertebrale.

Capitolul II
VALORI LIMITĂ DE EXPUNERE ȘI VALORI DE EXPUNERE LA
VIBRAȚII DE LA CARE SE DECLANȘEAZĂ ACȚIUNEA
ANGAJATORULUI PRIVIND SECURITATEA ȘI PROTECȚIA
SĂNĂTĂȚII LUCRĂTORILOR

2. Pentru vibrațiile mecanice transmise sistemului mână-braț:

1) valoarea limită a expunerii zilnice standardizată, calculată la o perioadă de referință de 8 ore este de 5 m/s^2 ;

2) valoarea expunerii zilnice de declanșare a acțiunii standardizate, calculată la o perioadă de referință de 8 ore este de $2,5 \text{ m/s}^2$.

3. Expunerea lucrătorilor la vibrațiile mecanice transmise sistemului mână-braț trebuie să fie evaluată sau măsurată în conformitate cu punctele 1 și 2 din anexa nr. 2.

4. Pentru vibrațiile mecanice transmise întregului corp:

1) valoarea limită a expunerii zilnice standardizată, calculată la o perioadă de referință de 8 ore este de $1,15 \text{ m/s}^2$ sau să aibă o valoare a dozei de vibrații de $21 \text{ m/s}^{1,75}$;

2) valoarea de acțiune a expunerii zilnice de declanșare a acțiunii standardizată, calculată la o perioadă de referință de 8 ore este de $0,5 \text{ m/s}^2$ sau să aibă o valoare a dozei de vibrații de $9,1 \text{ m/s}^{1,75}$.

5. Expunerea lucrătorilor la vibrațiile mecanice transmise întregului corp trebuie să fie evaluată sau măsurată în conformitate cu punctele 7 și 9 din anexa nr. 2.

Capitolul III

OBLIGAȚIILE ANGAJATORILOR

Secțiunea 1

Stabilirea și evaluarea riscurilor la vibrații mecanice

6. Angajatorul trebuie să evalueze și să măsoare nivelurile de vibrații mecanice la care sînt expuși lucrătorii. Măsurarea nivelurilor de vibrații mecanice la care sînt expuși lucrătorii se efectuează în conformitate cu punctul 3 sau punctul 10 din anexa nr. 2, după caz.

7. Nivelul expunerii la vibrația mecanică poate fi evaluat prin intermediul observării practicilor de lucru specifice și prin trimiterea la informațiile relevante cu privire la magnitudinea probabilă a vibrațiilor corespunzătoare echipamentelor de lucru sau tipurilor de echipamente de lucru utilizate în condițiile specifice de utilizare, inclusiv informațiile de această natură furnizate de producătorul echipamentului de lucru. Această operațiune se deosebește de măsurare, care necesită utilizarea unei aparaturi specifice și a unei metodologii corespunzătoare.

8. Evaluarea și măsurarea prevăzute la punctul 6 trebuie să fie planificate și efectuate de către serviciile de protecție și prevenire competente, la intervale corespunzătoare, ținând seama de dispozițiile art. 11 din Legea securității și sănătății în muncă. Datele obținute din evaluarea și/sau măsurarea nivelului expunerii la vibrații mecanice se păstrează într-o formă adecvată pentru a permite consultarea la o dată ulterioară.

9. În executarea obligațiilor prevăzute în art. 10 alin. (4) din Legea securității și sănătății în muncă, punctul 7 din Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice nr. 10-XVI din 03 februarie 2009, angajatorul trebuie să acorde o atenție deosebită, în momentul evaluării riscurilor profesionale, următoarelor elemente:

1) nivelul, tipul și durata expunerii, inclusiv orice expunere la vibrații mecanice intermitente sau la șocuri repetate;

2) valorile limită ale expunerii și valorile de expunere de declanșare a acțiunii, prevăzute la punctele 2 - 5;

3) orice efecte asupra sănătății și securității lucrătorilor expuși la riscuri profesionale deosebite;

4) orice efecte indirecte asupra securității lucrătorilor, care rezultă din interacțiunile dintre vibrațiile mecanice și locul de muncă sau alte echipamente de lucru;

5) informațiile furnizate de producătorii echipamentelor de lucru;

6) existența echipamentelor de lucru de înlocuire destinate să reducă nivelurile de expunere la vibrațiile mecanice;

7) extinderea expunerii la vibrații transmise întregului corp în afara programului de lucru normal, sub responsabilitatea angajatorului;

8) condițiile de lucru specifice, cum ar fi temperaturile scăzute;

9) informațiile corespunzătoare obținute din supravegherea sănătății, inclusiv informațiile publicate, în măsura în care este posibil.

10. Angajatorul trebuie să fie în posesia unei evaluări a riscurilor profesionale, în conformitate cu articolul art. 13 lit. a) din Legea securității și sănătății în muncă și trebuie să stabilească măsurile care trebuie luate, în conformitate cu punctele 11 – 15 al prezentei cerințe minime. Evaluarea riscurilor profesionale trebuie înregistrată pe un suport material și trebuie să includă o justificare a angajatorului potrivit căreia natura și amploarea riscurilor legate de vibrațiile mecanice nu necesită efectuarea unei evaluări mai complete a acestora. Evaluarea riscurilor profesionale trebuie să fie actualizată periodic, în special dacă s-au produs schimbări semnificative sau dacă rezultatele supravegherii sănătății arată că este necesară.

Secțiunea a 2-a

Evitarea sau reducerea expunerii la vibrații mecanice

11. Riscurile profesionale generate de expunerea la vibrațiile mecanice trebuie să fie eliminate la sursă sau reduse la minimum, ținându-se seama de progresul tehnic și de existența măsurilor de reducere a riscului profesionale la sursă. Reducerea riscurilor profesionale generate de expunerea la vibrațiile mecanice se întemeiază pe principiile generale de prevenire prevăzute în art. 10 alin (3) din Legea securității și sănătății în muncă, art. 30, punctul 1 din Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice nr. 10-XVI din 03 februarie 2009.

12. Pe baza evaluării riscurilor profesionale prevăzute la punctele 6 -10, din momentul în care valorile de expunere la care se declanșează acțiunea, prevăzute la punctul 2 subpunctul 2) și la punctul 4 subpunctul 2), sînt depășite, angajatorul trebuie să stabilească și să pună în aplicare un plan de măsuri tehnice și organizatorice menite să reducă la minimum expunerea la vibrații mecanice și riscurile legate de aceasta, ținînd seama în special de:

1) alte metode de lucru care necesită o expunere mai scăzută la vibrații mecanice;

2) alegerea echipamentelor de lucru adecvate, proiectate corespunzător din punct de vedere ergonomic și, ținând cont de munca ce urmează a fi efectuată, care să producă cele mai puține vibrații posibile;

3) furnizarea de echipamente auxiliare care reduc riscul leziunilor provocate de vibrații mecanice, cum ar fi scaunele care atenuază efectiv vibrația întregului corp și mânerul care reduc vibrațiile transmise sistemului mâna-brat;

4) măsurile corespunzătoare de întreținere a echipamentelor de lucru, locului de muncă și sistemelor de la locul de muncă;

5) proiectarea și amplasarea locurilor de muncă și a posturilor de lucru;

6) informarea și instruirea adecvata a lucrătorilor în vederea utilizării corecte și sigure a echipamentelor de lucru, pentru a le reduce la minimum expunerea la vibrațiile mecanice;

7) limitarea duratei și intensității expunerii;

8) programe de lucru corespunzătoare cu perioade de odihnă adecvate;

9) furnizarea de îmbrăcăminte pentru protejarea lucrătorilor expuși, împotriva frigului și umezelii.

13. Lucrătorii nu trebuie să fie expuși, în nici o situație, la niveluri superioare valorii limită a expunerii. Dacă, în ciuda măsurilor luate de angajator pentru a respecta dispozițiile prezentei cerințe minime, valoarea limită a expunerii este depășită, angajatorul ia măsuri imediate pentru a reduce expunerea sub valoarea limită a expunerii. Angajatorul trebuie să identifice motivele pentru care valoarea limită a expunerii a fost depășită și, în consecință, trebuie să îmbunătățească măsurile de protecție și prevenire pentru a preveni o nouă depășire a acesteia.

14. În aplicarea art. 22 din Legea securității și sănătății în muncă, și a art. 42, alineatele 1), 2), 3) din Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice nr. 10-XVI din 3 februarie 2009, angajatorul trebuie să adapteze măsurile prevăzute la punctele 11 – 13 al prezentei cerințe minime la necesitățile lucrătorilor expuși unui risc deosebit.

Secțiunea a 3-a **Informarea și formarea lucrătorilor**

15. Angajatorul trebuie să se asigure ca lucrătorii expuși riscurilor generate de vibrații mecanice la locul de muncă și reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă să beneficieze de informații și de o instruire cu privire la rezultatul evaluării riscurilor profesionale prevăzute la punctul 6 al prezentei cerințe minime, în special cu privire la:

1) măsurile luate în aplicarea prezentei cerințe minime pentru a elimina sau reduce la minimum riscurile datorate vibrațiilor mecanice;

- 2) valorile limită ale expunerii și valori de expunere de declanșare a acțiunii;
- 3) rezultatele evaluărilor riscurilor profesionale și ale măsurărilor vibrațiilor mecanice efectuate în conformitate cu punctele 6 - 10 și leziunile care ar putea fi produse de echipamentele de lucru utilizate;
- 4) cum și de ce trebuie detectate și raportate semnele de leziune;
- 5) condițiile în care lucrătorii sînt îndreptățiți la supravegherea sănătății;
- 6) practici de lucru sigure pentru minimizarea expunerii la vibrații mecanice.

Secțiunea a 4-a **Consultarea și participarea lucrătorilor**

16. Consultarea și participarea lucrătorilor sau a reprezentanților lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă, cu privire la aplicarea prezentei cerințe minime, se vor desfășura în conformitate cu art. 15 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008.

Capitolul IV **SUPRAVEGHEREA STĂRII DE SĂNĂTATE**

17. Supravegherea sănătății lucrătorilor, ale cărei rezultate sunt luate în considerare la aplicarea măsurilor preventive la un anumit loc de muncă, este menită să contribuie la prevenirea și diagnosticarea rapidă a oricărei tulburări legate de expunerea la vibrații mecanice. Supravegherea sănătății lucrătorilor se instituie cînd:

- 1) expunerea lucrătorilor la vibrații este de așa natură încît poate fi stabilită o legătură între această expunere și o boală identificabilă sau efecte dăunătoare asupra sănătății;
- 2) este probabil ca afecțiunea sau efectele să apară în condițiile de lucru specifice ale unui anumit lucrător;
- 3) există tehnici testate pentru detectarea afecțiunii sau a efectelor dăunătoare asupra sănătății.

18. Lucrătorii expuși la vibrații mecanice superioare valorilor prevăzute la punctul 2 subpunctul 2) și la punctul 3 subpunctul 2) au dreptul la o supraveghere corespunzătoare a sănătății în orice situație în modul stabilit de ordinul Ministerului Sănătății.

19. Pentru fiecare lucrător supus supravegherii sănătății în conformitate cu punctele 17 și 18 trebuie să fie creat și actualizat un dosar medical individual. Dosarele medicale individuale trebuie să cuprindă un sumar al rezultatelor supravegherii sănătății desfășurate. Acestea trebuie să fie păstrate într-o formă adecvată pentru a permite orice consultare ulterioară, ținîndu-se seama de dispozițiile legislației în vigoare privind secretul medical. Copii ale dosarelor medicale individuale sunt furnizate autorității competente la cerere. Fiecare lucrător, la cererea sa, are acces la fișa medicală individuală.

20. Atunci cînd, în urma supravegherii stării de sănătate, se constata că un lucrător suferă de o anumită boală sau de efecte negative asupra sănătății, pe care reprezentantul împuternicit al Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice al Ministerului sănătății și instituției medicale responsabile le considera a fi rezultatul expunerii la vibrații mecanice la locul de muncă:

1) lucrătorul trebuie să fie informat de către medic cu privire la rezultatul care îl privește personal; acesta trebuie să primească în special informații și sfaturi cu privire la orice supraveghere a sănătății pe care ar trebui să o urmeze la încheierea perioadei de expunere;

2) angajatorul trebuie să fie informat cu privire la orice rezultate semnificative ale supravegherii sănătății, cu respectarea secretului medical;

3) angajatorul:

a) revizuieste evaluarea riscurilor profesionale efectuată în conformitate cu punctele 6 – 10 al prezentei cerințe minime;

b) revizuieste măsurile prevăzute pentru eliminarea sau reducerea riscurilor profesionale în temeiul punctelor 11 - 14 al prezentei cerințe minime;

c) ține seama de avizul medicului pentru punerea în aplicare a oricăror măsuri necesare pentru eliminarea sau reducerea riscurilor profesionale în temeiul punctelor 11 – 14 al prezentei cerințe minime, inclusiv posibilitatea de a atribui lucrătorului un post alternativ unde nu există riscul expunerii;

face demersuri pentru o supraveghere continuă a sănătății lucrătorului și pentru a asigura o analiză a stării de sănătate a oricărui alt lucrător care a fost expus în mod similar; în asemenea cazuri, medicul poate propune ca persoanele expuse să fie supuse unui control medical.

Capitolul V

Perioada de tranziție și derogări

21. Pentru punerea în aplicare a obligațiilor prevăzute la punctul 13 al prezentei cerințe minime se instituie o perioadă de tranziție maximă de 5 ani începând cu data de 1 ianuarie 2015, în care sunt utilizate echipamente de lucru care au fost puse la dispoziția lucrătorilor înainte de 1 ianuarie 2017 și care nu permit respectarea valorilor limită ale expunerii, ținând seama de ultimele progrese tehnice și/sau de măsurile organizatorice luate. În ceea ce privește echipamentele de lucru utilizate în agricultură și silvicultură, perioada de tranziție maximă se extinde cu încă cel mult 4 ani.

22. În conformitate cu principiile generale ale protecției sănătății și securității lucrătorilor, în cazul transportului maritim și aerian, în împrejurări bine întemeiate, se vor face excepții de la punctul 13 al prezentei cerințe minime în ceea ce privește vibrațiile mecanice transmise întregului corp, dacă, dată fiind dezvoltarea actuală a tehnicii și caracteristicile specifice ale locurilor de muncă,

nu este posibil să se respecte valoarea limită a expunerii, în ciuda măsurilor tehnice și/sau organizatorice luate.

23. În cazul în care expunerea unui lucrător la vibrații mecanice este, de regulă, inferioară valorilor expunerii zilnice de la care se declanșează acțiunea, prevăzute la punctul 2 subpunctul 2) și la punctul 4 subpunctul 2) al prezentei cerințe minime, dar variază substanțial de la un moment la altul și poate depăși ocazional valoarea limită a expunerii, se vor face excepții de la punctul 13 al prezentei cerințe minime. Cu toate acestea, valoarea medie a expunerii într-o perioadă de 40 de ore trebuie să fie mai mică decât valoarea limită a expunerii și trebuie să existe dovezi care să arate că riscurile regimului de expunere la locul de muncă sunt mai scăzute decât cele ale expunerii la valoarea limită a expunerii.

24. Dispozițiile punctelor 22 și 23 al prezentei cerințe minime se aplică numai în condiții care garantează, ținându-se seama de împrejurări speciale, că riscurile profesionale sînt reduse la minimum și că lucrătorii în cauză sînt supuși unei supravegheri mai atente a sănătății. Dispozițiile punctelor 22 – 23 al prezentei cerințe minime nu se mai aplică imediat ce împrejurările care le justifică nu mai există.

Evaluarea nivelului de expunere la vibrații mecanice

Capitolul I

Vibrații mecanice transmise sistemului mână-braț

1. Evaluarea nivelului de expunere la vibrații mecanice transmise sistemului mână-braț se bazează pe calcularea valorii expunerii zilnice standardizate la o perioadă de referință de 8 ore $A(8)$, exprimată ca rădăcina pătrată a sumei pătratelor (rms) (valoare totală) valorilor accelerației ponderate în funcție de frecvență, determinate pe axele ortogonale a_{hwx} , a_{hwy} , a_{hwz} , definite în capitolele 4 și 5 și anexa A la standardul SM GOST 31192.1:2008 (ISO 5349-1 :2001).

2. Evaluarea nivelului de expunere poate fi făcută pe baza unei estimări realizate în funcție de informațiile furnizate de producători cu privire la nivelul emisiei din echipamentele de lucru utilizate, precum și pe baza observării practicilor de lucru specifice sau a unor măsurări.

3. Când se efectuează o măsurare în conformitate cu punctul 8 din cerințele minime de protecție a lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor care decurg sau pot să decurgă din expunerea la vibrații mecanice:

1) metodele utilizate pot include prelevarea de probe, care trebuie să fie reprezentative pentru expunerea personală a unui lucrător la vibrația mecanică în cauză; metodele și aparatura utilizată trebuie adaptate la caracteristicile particulare ale vibrației mecanice care urmează a fi măsurată, la factorii de mediu de lucru și la caracteristicile aparaturii de măsurare, în conformitate cu standardul SM GOST 31192.2:2008 (ISO 5349-2:2001);

2) în cazul dispozitivelor care trebuie ținute cu ambele mâini, măsurările trebuie efectuate pentru fiecare mână; expunerea este determinată prin trimitere la valoarea mai ridicată dintre cele două; se dau, de asemenea, informațiile pentru cealaltă mână.

4. Dispozițiile punctului 11 subpunctul 4) din cerințele minime de protecție a lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor care decurg sau pot să decurgă din expunerea la vibrații mecanice se aplică în special când vibrațiile mecanice interferează cu manipularea corectă a comenzilor sau cu citirea indicatoarelor.

5. Dispozițiile punctului 11 subpunctul 4) din cerințele minime de protecție a lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor care decurg sau pot să decurgă din expunerea la vibrații mecanice se aplică în special când vibrațiile mecanice interferează cu stabilitatea structurilor sau cu securitatea articulațiilor.

6. Echipamentele individuale de protecție împotriva vibrațiilor mecanice transmise sistemului mână-braț pot fi prevăzute în planul de măsuri la care s-a făcut referire la punctul 14 din cerințele minime de protecție a lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor care decurg sau pot să decurgă din expunerea la vibrații mecanice.

Capitolul II

Vibrații mecanice transmise întregului corp

7. Evaluarea nivelului de expunere la vibrații mecanice se bazează pe calcularea expunerii zilnice $A(8)$, exprimate ca accelerație continuă echivalentă pe o perioadă de 8 ore, calculată ca cea mai ridicată valoare (rms) sau ca cea mai ridicată valoare a dozei de vibrații (VDV) a accelerațiilor ponderate în funcție de frecvență, determinate pe cele trei axe ortogonale ($1,4a_{wx}$, $1,4a_{wy}$, a_{wz} pentru un lucrător așezat sau în picioare), în conformitate cu capitolele 5, 6 și 7, anexa A și anexa B la standardul SM GOST 31191.1:2008 (ISO 2631-1 :1997).

8. Evaluarea nivelului expunerii la vibrații mecanice poate fi făcută pe baza unei estimări realizate în funcție de informațiile furnizate de producători, cu privire la nivelul emisiei din echipamentele de lucru utilizate și pe baza observării practicilor de lucru specifice sau a unor măsurări.

9. În cazul transportului maritim se pot lua în considerație numai vibrațiile cu o frecvență mai mare de 1 Hz.

10. Când se realizează o măsurare în conformitate cu punctul 8 din cerințele minime de protecție a lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor care decurg sau pot să decurgă din expunerea la vibrații mecanice, metodele utilizate pot include prelevarea de probe, care trebuie să fie reprezentative pentru expunerea personală a unui lucrător la vibrația mecanică în cauză. Metodele utilizate trebuie adaptate la caracteristicile specifice ale vibrațiilor mecanice ce urmează a fi măsurate, la factorii de mediu de lucru și la caracteristicile aparaturii de măsurat.

11. Dispozițiile punctului 11 subpunctul 4) din cerințele minime de protecție a lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor care decurg sau pot să decurgă din expunerea la vibrații mecanice se aplică în special când vibrația mecanică interferează cu manipularea corespunzătoare a comenzilor sau cu citirea indicatoarelor.

12. Dispozițiile punctului 11 subpunctul 4) din cerințele minime de protecție a lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor care decurg sau pot să decurgă din expunerea la vibrații mecanice se aplică în special când vibrațiile mecanice interferează cu stabilitatea structurilor sau cu securitatea articulațiilor.

13. Dispozițiile punctului 11 subpunctul 7) din cerințele minime de protecție a lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor care decurg sau pot să decurgă din expunerea la vibrații mecanice se aplică în special când,

datorită naturii activității, un lucrător profită de utilizarea facilităților de odihnă supravegheate de angajator; cu excepția cazurilor de forță majoră, expunerea întregului corp la vibrații în aceste localuri trebuie redusă la un nivel compatibil cu funcțiile și condițiile lor de utilizare